

Economia d'Empresa

Críteris específics d'avaluació

Críteris d'avaluació	A	Valor	B	Valor	C	Valor
1.1. Identificar el tipus de creixement empresarial i la seva finalitat	Identifica correctament el tipus de creixement empresarial i raona la seva finalitat amb paraules pròpies i de manera coherent. Fa aportacions a partir de la informació del text.	1	Identifica correctament el tipus de creixement empresarial i raona la seva finalitat. Fa alguna aportació pròpia.	0,75	Identifica el tipus de creixement i la seva finalitat, però sense fer aportacions pròpies.	0,5
1.2. Explicar altres formes de creixement empresarial	Explica 3 o 4 formes de creixement empresarial i aporta exemples.	1	Explica 1 o 2 formes de creixement empresarial i aporta algun exemple.	0,75	Explica 1 o 2 formes de creixement empresarial.	0,5
1.3. Descriure les característiques del sector	Describe àmpliament les característiques del sector i posa d'altres exemples.	0,5	Describe les característiques del sector i posa algun exemple.	0,4	Describe les característiques del sector.	0,25
1.4. Determinar les variables empresarials afectades i valorar els efectes sobre els agents econòmics	Determina la variació de 5 o 6 variables empresarials i valora àmpliament els efectes sobre la major part del agents econòmics.	2,5	Determina la variació de 3 o 4 variables empresarials i valora els efectes sobre alguns agents econòmics.	1,5	Determina la variació d'1 o 2 variables empresarials i valora els efectes d'algun agent econòmic.	1

Criteris d'avaluació	A	Valor	B	Valor	C	Valor
2.1. Formular, calcular i interpretar les ràtios financeres (disponibilitat, tresoreria, liquiditat, solvència, endeutament i estructura del deute)	Formula, calcula i interpreta correctament 5 o 6 indicadors.	1,5	Formula, calcula i interpreta correctament 4 o 3 indicadors.	1	Formula, calcula i interpreta correctament 1 o 2 indicadors.	0,5
2.2. Calcular i interpretar el fons de maniobra	Calcula i interpreta correctament el fons de maniobra amb vocabulari específic i variat.	0,5	Calcula i interpreta correctament el fons de maniobra.	0,4	Calcula i interpreta el fons de maniobra amb algun error.	0,2
2.3. Establir propostes de millora	Estableix 4 o més propostes de millora.	0,5	Estableix 2 o 3 propostes de millora.	0,3	Estableix una proposta de millora.	0,1
2.4. Determinar les variacions al balanç de situació de mesures	Determina totes les variacions que una mesura provoca al balanç de situació.	1,5	Determina la meitat de les variacions que una mesura provoca al balanç de situació.	0,75	Determina 1 o 2 variacions que una mesura provoca al balanç de situació	0,25
2.5. Interpretar i establir conclusions	Estableix conclusions i les relaciona correctament en el seu conjunt.	1	Estableix conclusions correctes.	0,5	Estableix alguna relació.	0,25

Criteris específics d'avaluació complementaris. Exemple de resolució

Exercici 1 [5 punts]

1.1. Identifiqueu el tipus de creixement empresarial al qual fa referència el text i expliqueu els objectius d'aquest tipus d'operacions [1 punt]

El text fa referència al creixement extern empresarial, a l'adquisició, a la fusió d'empreses que ja existeixen, concretament a la fusió entre les entitats financeres, CaixaBank/Bankia i BBVA/Banc Sabadell.

Les fusions d'entitats financeres que s'estan duent a terme tenen els objectius d'augmentar la rendibilitat, que havia disminuït degut als baixos tipus d'interès, i de tenir més capacitat per adaptar-se a la globalització, ja que aquest fet ha augmentat la competència entre les entitats financeres, la competència d'operadors digitals, els possibles problemes de morositat dels clients, etc. Les fusions també tenen la finalitat d'accedir a mercats nous o d'arribar a acords entre si.

És important l'estalvi de temps, perquè una fusió és molt més ràpida que el creixement intern i permet augmentar la dimensió des del mateix moment en què es tanca la negociació per a la integració de la nova empresa. Pot ser l'única manera de superar una determinada barrera d'entrada a un sector o a un mercat geogràfic en el qual el creixement intern resultaria impossible. També és una via més fàcil en el cas de mercats o sectors madurs, ja que normalment es troben sobredimensionats i no tindria sentit afegir més dimensió mitjançant el creixement intern d'una empresa.

És generalment més car que el creixement intern, atès que s'ha de pagar un sobrepreu pel fet de comprar una empresa en funcionament.

És possible que els processos de creixement extern presentin problemes d'integració de dues empreses que poden ser molt diferents entre elles.

1.2. Expliqueu altres formes que tenen les empreses per créixer mitjançant aliances o externament. [1 punt]

Hi ha altres maneres de créixer externament:

- **Participació en societats:** Es dona quan una empresa compra una part del capital social d'una altra amb la intenció de dominar-la, sigui de manera total o parcial, i amb la particularitat que cap empresa perdi la forma jurídica. La participació en empreses comportarà diferents nivells de control segons el percentatge de capital adquirit. Aquest control pot ser absolut quan la compra és de més del 80%; majoritari, quan és major del 50%, i minoritari, quan és menor del 50%.
- **Cooperació d'empreses:** Empreses independents estableixen relacions especials per compartir recursos i minimitzar costos i riscos.
- **Trust:** Concentració vertical d'empreses que s'encarreguen de diverses fases del procés productiu, que intenten reduir costos i dominar el mercat. Per exemple, la petrolera Repsol, controla totes les fases del procés, com l'exploració, l'extracció, el refinament i la venda;

Coca-Cola utilitza l'estratègia del trust vertical per tenir plantes encarregades de fabricar els envasos o el material d'empaquetament i així augmentar qualitat i els beneficis; l'empresa Alpina va portar a terme un trust per reforçar la seva capacitat de distribució i diferenciar-se de les demés empreses de llet.

- **Càrtel o concentració horitzontal** d'empreses del mateix procés productiu que dominen el mercat, acorden preus o quantitats de vendes, i estratègies de venda.
- **Hòlding o societat de cartera:** És una forma d'organització o agrupació d'empreses segons la qual una companyia matriu, que controla les altres, aconsegueix les accions i les participacions de les altres empreses que controla. Tenen un únic ordre directiu. Un dels avantatges dels hòldings és que controlen diversos sectors. A més de buscar un benefici o eficiència fiscal, es pot obtenir un millor rendiment dels capitals quan els resultats consolidats de totes les societats són millors que els de cada empresa individual.

1.3. Expliqueu les principals característiques d'aquests mercats. [0,5 punts]

El mercat financer és un oligopoli. Les característiques d'aquests mercats són, per exemple, que tenen poques empreses però suficientment grans com per poder influir en les condicions del mercat (preus, condicions dels servei...), i poca transparència del mercat, amb barreres d'entrada. Es poden posar com a exemples el sector de telefonia o l'automobilístic.

1.4. Identifiqueu les variables empresarials que creieu que es veuran afectades i feu un balanç dels possibles costos i beneficis que aquest tipus d'operacions poden tenir sobre els diferents agents econòmics. [2,5 punts]

Les variables que es veuran afectades seran:

- Augment dels actius (immobles, nombre d'oficines...), del nombre de treballadors i de clients, de la quota de mercat, etc.
- Augment dels preus dels serveis bancaris i disminució de la qualitat del servei en perjudici dels clients.
- Disminució del nombre d'oficines per evitar duplicitats en algunes zones; per aquest motiu, també disminuiran els càrrecs i, en conseqüència, el nombre de treballadors.
- Disminució de la competència entre les empreses bancàries per la concentració, augment de la grandària de les entitats bancàries i del seu poder de mercat.
- Augment de la força de negociació de l'empresa; és a dir, de la capacitat d'imposar qualsevol condició de l'operació, en les transaccions i en les negociacions amb proveïdors i clients, ja sigui fixant preus, la qualitat dels productes financers, els terminis, etc.
- Creació de sinergies, disminució dels costos i millor aprofitament de les economies d'escala, gestió de la logística més eficient.

- Augment de la solvència de les entitats, de la rendibilitat dels accionistes (rendibilitat financera) i de la seva cotització a borsa; en conseqüència, augmenten els beneficis i els guanys per acció.

Beneficiaris: accionistes i treballadors que mantinguin la feina.

Perjudicats: els clients; els treballadors que perden la feina a una edat elevada i que tindran dificultats per tornar a trobar feina, i l'Estat perquè hi haurà treballadors que seran prejubilats o jubilats forçosament, i això significarà un augment de la despesa pública (pagaments de subsidis d'atur i/o prejubilacions) i pot fer insostenible el sistema de pensions i perjudicar les jubilacions futures per la realitat demogràfica.

Exercici 2

2.1. Analitzeu la situació financera de l'empresa a curt i a llarg termini mitjançant les ràtios financeres. [1,5 punts]

RÀTIOS FINANCERES

Nom i Expressió	Càlculs	Valors òptims orientatius	Interpretació
DISPONIBILITAT= Disponible / Passiu Corrent	$180.000/445.000=$ 0,40	El valor òptim aproximat és de 0,3. Un valor més petit a 0,3 pot indicar problemes per afrontar els pagaments. Un valor més alt pot indicar que l'empresa està perdent rendibilitat dels seus actius. Podríem establir que el valor òptim se situa entre 0,3 i 0,4.	$0,4 > 0,3$. En principi l'empresa pot afrontar els pagaments amb els actius més líquids.
TRESORERIA= (Realitzable+Disponible)/PC	$(140.000+180.000)/445.000=$ 0,72	El valor de la ràtio ha de ser prop d'1. S'accepta l'interval entre 0,8 i 1,2. Si la ràtio és més petita que 1 voldria dir que amb els recursos a curt termini l'empresa no pot pagar els deutes a curt termini Si és més gran que 1, l'empresa té un excés de liquiditat, pot estar perdent rendibilitat dels seus actius.	$0,72 < 1$. Podria indicar problemes per afrontar els deutes a curt termini. L'empresa pot tenir problemes de tresoreria, amb possible risc de concurs de creditors.
LIQUIDITAT= AC/PC	$450.000/445.000=$ 1,01	El valor orientatiu d'aquesta ràtio hauria de ser entre 1,5 i 2. S'acceptaria l'interval el situat entre 1 i 2. També es coneix com a ràtio de fons de maniobra o de solvència a curt termini.	$1,01 < 1,5$ Un valor molt pròxim a 1 i inferior a 1,5 podria indicar que l'empresa pot tenir problemes de liquiditat per afrontar els deutes a curt termini. La liquiditat de l'empresa és molt ajustada.

Nom i Expressió	Càlculs	Valors òptims orientatius	Interpretació
SOLVÈNCIA (GARANTIA)= Actiu/Deutes*	$830.000 / (85.000 + 445.000) =$ 1,57	El valor òptim ha de ser superior a 1 i pròxim a 2. A mesura que aquesta ràtio s'aproximi a 1, l'empresa pot augmentar el seu risc de fallida.	1,57 > 1 El valor òptim hauria de ser pròxim a 2, però supera l'1. La solvència a llarg termini està assegurada, l'empresa pot fer front als deutes amb la garantia del seu actiu.
ENDEUTAMENT= Deutes*/Total PN+Passiu	$(85.000 + 445.000) / 830.000 =$ 0,64	El valor orientatiu aconsellat per a aquesta ràtio hauria de ser entre 0,4 i 0,6. S'acceptaria l'interval entre 0,2 i 0,8. Aquesta ràtio serveix per comprovar la qualitat de finançament de l'empresa; és a dir, la seva dependència respecte de l'endeutament o el finançament extern. L'empresa presenta més dependència del finançament com més alt sigui el valor.	0,4 < 0,64 > 0,6. Vol dir que el 64% són deutes i un 36% només és patrimoni net. Indica molta dependència de l'empresa del finançament aliè.
ESTRUCTURA DEL DEUTE= PC/Deutes*	$445.000 / (530.000) =$ 0,84	El valor orientatiu d'aquesta ràtio hauria de ser entre 0,2 i 0,5. Com més petit sigui el seu valor, millor per a l'empresa.	0,84 > 0,5. Significa que el 84 % del deutes són a curt termini, el deute és de mala qualitat i pot tenir problemes per pagar els deutes a curt termini.

La situació financera d'aquesta companyia no és gaire bona, pot tenir problemes per tornar els seus deutes a curt termini i per fer front a les seves obligacions de finançament més immediates, segons indica la ràtio de liquiditat. La ràtio de tresoreria és baixa.

La ràtio de liquiditat és una mica superior a la unitat, massa justa; per això podem aconsellar als directius que apliquin una política que afavoreixi la venda d'existències i el cobrament a curt termini (promocions, baixades de preus, etc.). Així milloraria l'equilibri entre inversió i finançament, i es reduiria la tensió financera i l'endeutament a curt termini.

Quant a la ràtio d'endeutament, està una mica per sobre del valor òptim, i indica massa dependència del finançament aliè.

La ràtio d'estructura del deute indica una mala qualitat del deute, massa deute a curt termini. Per aquest motiu seria aconsellable renegociar els deutes a curt termini per convertir-los en exigibles a llarg termini; demanar préstecs a llarg termini per liquidar els deutes a curt termini; vendre actius improductius de l'empresa i cobrar-los a curt termini.

Pel que fa a l'anàlisi de la solvència a llarg termini l'empresa presenta una bona situació.

Notes d'aclariment:

* Deutes*: Passiu corrent + Passiu no corrent.

* Els valors ideals o òptims de l'empresa són relatius, depenen del tipus d'empresa i del sector econòmic.

2.2. Calculeu i interpreteu el fons de maniobra. [0,5 punts]

Expressió	Càlculs	Valors òptims orientatius	Interpretació
$FM=AC-PC$ o $FM=(PN + Passiu no Corrent)-$ Actiu no Corrent	$450.000-445.000= 5.000$ o $(500.000-200.000+85.000)-$ $380.000=5.000€$	Si el $FM \geq 0$, és a dir, positiu, determina que aquesta empresa està en equilibri financer. El fons de maniobra és una garantia per a l'estabilitat de l'empresa, ja que, des del punt de vista del finançament, és aquella part de l'actiu corrent que es finança amb recursos permanents. En general, el fons de maniobra ha de ser positiu, ja que, del contrari, l'actiu fix estaria finançat amb exigible a c/t i es podria arribar a una suspensió de pagaments. L'import depèn del sector i de l'evolució.	Té un FM positiu, però si ho relacionem amb la ràtio de liquiditat, que és pròxima a 1, veiem que és una mica just i l'empresa pot tenir problemes de liquiditat a curt termini.

2.3. Proposeu accions per millorar la situació financera de l'empresa. [0,5 punts]

Per millorar les ràtios d'estructura del deute, una de les mesures que pot aplicar l'empresa és transformar el deute de curt termini en deute de llarg termini (renegociant el deute o demanant un préstec a llarg termini per liquidar els deutes a curt termini), vendre actius improductius, etc.

La ràtio de liquiditat és una mica superior a la unitat, massa justa; per això podem aconsellar als directius que apliquin una política que afavoreixi la venda d'existències i el cobrament a curt termini (promocions, baixades de preus, etc.). D'aquesta manera milloraria l'equilibri entre inversió i finançament i es reduiria la tensió financera i l'endeutament a curt termini.

2.4. Determineu per cada opció les variacions que es produirien al balanç de situació. [1,5 punt]

Opció: comprar una màquina

BALANÇ DE SITUACIÓ RESUMIT

ACTIU NO CORRENT	800.000 €	PATRIMONI NET	500.000 €
Immobilitzat (380.000+420.000) =	800.000 €	Resultat de l'exercici	(200.000 €)
ACTIU CORRENT	345.000 €	PASSIU NO CORRENT	321.250 €
Existències	130.000 €	Exigible a llarg termini (85.000+236.250)=	321.250 €
Realitzable	140.000 €	PASSIU CORRENT	523.750 €
Disponible (180.000-105.000)=	75.000 €	Exigible a curt termini (445.000+78.750)=	523.750 €
TOTAL ACTIU	1.145.000 €	TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU	1.145.000 €

Opció: ampliació de capital

BALANÇ DE SITUACIÓ RESUMIT

ACTIU NO CORRENT	380.000 €	PATRIMONI NET (500.000+280.000)	780.000 €
Immobilitzat	380.000 €	Resultat de l'exercici	(200.000 €)
ACTIU CORRENT	730.000 €	PASSIU NO CORRENT	85.000 €
Existències	130.000 €	Exigible a llarg termini	85.000 €
Realitzable	140.000 €	PASSIU CORRENT	445.000 €
Disponibile (180.000+280.000)=	460.000 €	Exigible a curt termini	445.000 €
TOTAL ACTIU	1.110.000 €	TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU	1.110.000 €

2.5. Argumenteu quina mesura creieu més adient per aconseguir l'objectiu proposat i millorar la situació financera. [1 punt]

L'estudiant ha de ser coherent amb el raonament de l'apartat anterior.

L'opció d'incrementar el capital és millor per evitar problemes de liquiditat, però també hem de tenir en compte que podem estar perdent rendibilitat.

L'opció de comprar més immobilitzat suposa endeutar-nos a curt termini i també més problema de liquiditat. Aquesta opció hauria de ser descartada perquè empitjoraria la situació financera a curt termini.

No és necessari que l'estudiant torni a calcular les ràtios, pot fer un raonament de les variables de les diferents ràtios que es veurien afectades amb cada una de les opcions.

Solució més ampliada, però no necessària:

Amb l'opció 1, les ràtios de liquiditat a curt termini empitjorarien, atès que l'augment d'immobilitzat no afecta a cap component d'aquesta ràtio i, en canvi, sí que afectarà al disponible (que disminueix) i suposaria un augment de Passiu Corrent i Passiu no Corrent. L'única ràtio que milloraria lleugerament seria la de qualitat del deute, perquè s'ajorna el pagament de la compra d'immobilitat un 75% a llarg termini. El FM seria molt negatiu.

Amb l'opció 2, millorarien les ràtios de liquiditat i solvència de l'empresa, però, en excés, i provocaria una pèrdua de rendibilitat. La ràtio d'endeutament també milloraria, però continuaria tenint massa deute a curt termini (ràtio d'estructura del deute).